

Nr 94.

Av herrar **Anderberg** och **Bondeson**, om årligt pensionstillägg åt förre kriminalkommisarien vid Malmö polisdistrikt A. Rymark.

Förre kriminalkommisarien vid Malmö polisdistrikt Aron Rymark med tjänst vid kriminalstatspolisen, som den 30 september 1945 avgick från sin befattning, har i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställt, att fyllnadspension av statsmedel måtte tillerkännas honom dels för viss tid av hans anställning under åren 1914—1916 i Eslövs stads tjänst och dels för den tid av 4 år och 3 månader ($\frac{1}{10}$ 1916— $\frac{31}{12}$ 1920) han tjänstgjort såsom ridande centralkonstapel vid Kristianstads läns landstings centralpolis. Kungl. Maj:t har emellertid enligt beslut den 22 februari 1946 funnit ansökningsen om fyllnadspension icke föranleda någon Kungl. Maj:ts åtgärd.

Med hänsyn till tryckningskostnaderna överlämnas vissa handlingar till vederbörande utskott, varav bl. a. framgår att Rymark haft sammanhängande tjänst vid polisväsendet sedan den 1 november 1914, alltså sammanlagt 30 år och 11 månader. Han har dock tjänstgjort i Malmö polisdistrikt endast 13 år och 3 månader, för vilken tjänst han tillerkänts pension i förhållande till denna tid.

För tjänst i Eslövs stad och vid Kristianstads läns landstings centralpolis har gjord framställning om fyllnadspension avslagits. Däremot har Malmöhus läns landsting för tjänstgöring vid detta läns ordnings- och kriminalpolis under åren 1921—1925 beviljat fyllnadspension med $\frac{5}{30}$ av full pension enligt beräkning på den slutlöneställning, som vid tiden för beviljandet var tillämplig. För tjänst som kriminalkonstapel med verksamhet huvudsakligen utom distriktet i Hälsingborgs polisdistrikt under åren 1926—1931 har endast beviljats pension på den lön som åtnjöts vid den tiden, och denna fyller icke de sex trettondelarna.

Till belysande av de omständigheter under vilka överförande från den ena tjänsten till den andra skett kan nämnas: i samband med tillkomsten av 1925 års polislagen inrättades från och med den 1 januari 1926 vissa befattningar vid de större städernas polisdistrikt, avsedda för kriminalpolisverksamhet huvudsakligen utom distriktet. För Malmöhus län inrättades tre sådana befattningar vid Malmö polisdistrikt och en vid Hälsingborgs polisdistrikt. Samtidigt företogs en omorganisation av Malmöhus läns ordnings- och kriminalpolis. Tre av de indragna kriminalpolisens befattningshavare, däribland Rymark, som av Kungl. Maj:t ansetts kvalificerade, sökte då de tre vid Malmö polisdistrikt inrättade befattningarna, och samtliga erhöles poliskammarens förord till erhållande av dessa. Ingen kvalificerad sökande hade dock anmält sig till befattningen i Hälsingborgs polisdistrikt. Endast en

sådan kvalificerad sökande fanns då ytterligare att tillgå inom Malmöhus län, men när denne redan var anställd i Malmö polisdistrikt, var han icke villig att övergå till Hälsingborgs distrikt. Däremot hade han ingenting emot att kvarstanna i Malmö i sådan befattning. På anmodan av länsstyrelsen blev Rymark därför genom sin dåvarande chef tillfrågad, huruvida han under sådana förhållanden var villig avstå från befattningen i Malmö och i stället söka den i Hälsingborg inrättade, vilket han även gjorde, i okunnighet om att en sådan placering i framtiden skulle på något sätt verka oförmånligt för honom själv med avseende på pension. Löneförmånerna voro vid den tiden ungefär lika i båda distrikten, och stationsorten skulle för samtliga befattningshavare alltså förbli Eslöv.

År 1931 beslöt Kungl. Maj:t, att kriminalpolisen med verksamhet huvudsakligen utom distrikten beträffande Malmöhus län skulle centraliseras till Malmö, att befattningen i Hälsingborgs polisdistrikt skulle indragas, att en ny liknande befattning skulle inrättas i Malmö polisdistrikt samt att befattningshavaren i Hälsingborg skulle överflyttas till Malmö, dit för övrigt hela avdelningen då skulle förflyttas. Rymark överflyttades därför den 1 januari 1932 till Malmö polisdistrikt i samma befattning som han förut innehaft. Vid statspolisinstitutionens tillkomst den 1 januari 1933 kommenderades såväl han som övriga befattningshavare från kriminalinstitutionen med verksamhet utom distriktet till statspolisen, som då övertog den verksamhet som nämnda institution drivit. Samtidigt erhöll Rymark även befördran.

Under hela denna tid har Rymarks tjänst varit förlagd utom distriktet. Han har icke haft någon tjänst vare sig inom Hälsingborgs eller Malmö polisdistrikt såvitt den icke föranletts i samband med ärenden utom distriktet. Ehuru befattningshavarna varit kommunalt anställda har distriktet erhållit statsanslag för hela lönekostnaden m. m.

I ett likartat fall, där befattningshavarens tjänstår icke räckt till fulla antalet tjänstår för erhållande av full pension, har staten medgivit fyllnadspension. I enlighet med kungl. propositionen nr 160 år 1937 och bankoutskottets utlåtande nr 35 samma år beslöt riksdagen tillförsäkra statspolis-konstapeln Otto Grönkvist fyllnadspension avseende tid för tjänst vid Lunds poliskår, för vilken stadsfullmäktige där vägrat pension.

Rymarks ansökan till Konungen hade tillstyrkts av landsfogden och länsstyrelsen i Malmöhus län, av statspolisintendenten samt beträffande tjänsten inom Kristianstads läns landsting jämväl av statskontoret, som bl. a. erinrade att vid tillkomsten av statspolisorganisationen förutsattes, att staten skulle ansvara för särskilda kostnader för pensionering, som uppkomme i händelse landstingspolismännen överginge i tjänst hos stad i samband med den nya organisationen. (Se prop. 178/1932 s. 43.)

Liksom Grönkvist har Rymark varit kommunalt anställd, vilket för övrigt hela statspolispersonalen allt fortfarande är, och den omständigheten, att Rymark tidigare än Grönkvist övergått från tjänst, som med $\frac{3}{4}$ avlönats med statsmedel, till tjänst som helt avlönas av staten samt att han avsevärt längre tid än Grönkvist anlitats för tjänstgöring vid särskilda för polismyndighet i

sin helhet inrättade institutioner (kriminalpolisverksamhet huvudsakligen utom distriktet och kriminalstatspolisen), bör rimligtvis icke inverka så, att han kommer i sämre ställning i pensionshänseende. Icke heller bör den omständigheten att han befordrats och under tjänstetiden beklätt ansvarsfullare poster vara av beskaffenhet, att han icke skulle kunna likställas med annan i samband med pensionsfrågans ordnande.

I samband med övergång från tjänst till annan inom polisen har Rymark enligt stadsfullmäktiges i Hälsingborg våren 1926 och stadsfullmäktiges i Malmö våren 1932 särskilda beslut erhållit tjänstårsberäkning från den 1 oktober 1916 (anställningens början vid Kristianstads läns landstings centralpolis), vilken tjänst därvid ansetts likvärdig med inom distrikt tillträdd tjänst. (Tjänsten dessförinnan $\frac{1}{11}$ 1914— $\frac{30}{9}$ 1916 är därför närmast jämställd med ovannämnde Otto Grönkvists tjänst inom Lunds stad, helt kommunal, för vilken Grönkvist beviljats fyllnadspension.)

Efter det lag om polisväsendet i riket av den 6 juni 1925 den 1 januari 1926 trätt i kraft har ingen av Rymarks huvudmän anmält befattningshavaren till sådan pensionsförsäkring i statens anstalt för pensionering av folkskollärare m. fl., vartill nämnda lag lämnade möjlighet. I pensionsreglementet därtill äro intagna särskilda bestämmelser angående befattningshavare vid polisväsendet under 79—88 §§ jämte övergångsbestämmelserna. Hade så skett, hade han haft rätt att jämväl i pensionshänseende tillgodoräkna sig tid, som han vid den tidpunkt, då lagen om polisväsendet i riket blev tillämplig å huvudmannen, i en följd innehaft ordinarie anställning för vederbörande landstingsområde, som helt eller delvis ingår i vederbörande polisdistrikt. Befattningshavaren har icke själv i samband med dessa omorganisationer observerat vad som då eventuellt kunnat göras för att trygga framtiden i pensionshänseende.

Genom omständigheter, över vilka Rymark knappast varit rådande, har han överförts från den ena institutionen till den andra i samband med omorganisationen av polisväsendet på landsbygden från landstingspolis, kriminalpolis med verksamhet huvudsakligen utom distriktet till kriminalstatspolis och hela tiden tjänande samma syfte.

Under återopande dels av vad här framförts och dels av vad som framgår i till bankoutskottet överlämnade handlingar vilja vi sålunda hemställa,

att riksdagen måtte besluta, att Rymark från och med den 1 oktober 1945 under sin återstående livstid må komma i åtnjutande av ett årligt pensionstillägg av 1 461 kronor jämte rörligt tillägg och kristillägg.

Stockholm den 23 januari 1947.

Rud. Anderberg.

Lennart Bondeson.